

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU
SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOANNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

SUMAR:

Se poate sequestră sau popri o cambie? de d-l Grigore Dimi-trescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiuni-unite*: Gh. Vasiliu cu I. V. Furtună.

Tribunalul Ilfov, secțiunea I: Tutela minoarei Ana Maria Vă-cărescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.

Se poate sequestră sau popri o cambie ?

I. **Sequestrul.** Cambia reprezintă o creanță — o creanță specială, e adevărat, dar o creanță. Prin urmare, chestiunea se poate pune relativ la orice creanță în genere. Se poate *sequestră* o creanță ?

a) E inadmisibil că prima și cea mai nouă cale pentru un creditor, care vrea să urmărească un *drept de creanță* aparținând debitorului său, este aceea a poprirei. Creditorul urmăritor va face poprire în mâinile debitorului său, oprindu-l să plătească creditorului lui care e debitorul său.

Dar dacă creditorul urmăritor nu voește să facă poprirea ? El vrea, spre exemplu, să ajungă imediat la realizarea creanței sale, și, întrebându-l pe debitorul urmăritor, va fi obligat, atunci când suma sau obiectele poprite în mâinile terțiului poprit sunt datorite cu termen, să aștepte expirarea termenului.

Ar putea, e drept, să obție validarea poprirei și apoi să cesioneze unui străin dreptul de creanță ce a dobândit în contra debitorului debitorului său. Dar nu vrea. « Pentru ce, zice dânsul, să caut întâiu prin

poprire a deveni creditor eu în locul debitorului meu, și apoi să transfer creanța astfel obținută unui terțiu străin, și să nu ating rezultatul direct printr'o vânzare a dreptului de creanță ce aparține debitorului meu, așa ca terțiul străin să intre direct prin adjudecare în locul debitorului meu, fără ca creanța să treacă întâiu pe la mine, creditor urmăritor, prin poprire, și apoi la terțiul străin, prin cesiune voluntară ; de ce să nu se opereze cu concursul justiției o cesiune forțată, în virtutea căreia debitorul urmărit să fie înlocuit în calitatea sa de creditor cu adjudecatorul creanței scoase în vânzare de mine, creditor urmăritor ? »

Cu alte cuvinte, se poate urmări o creanță, altfel decât prin poprire, vânzându-se la licitație publică ?

Tribunalul Iași, din care aveam onoarea a face parte, a admis afirmativa, printr'o sentință dela 20 Iunie 1909 (*Dreptul*, 1909, p. 621 urm.), ale cărei considerațiuni le-am reprodus aci.

În adevăr, art. 411 pr. civilă, prin generalitatea termenilor cu care se exprimă, zicând că « urmărirea bunurilor mișcătoare, corporale sau necorporale, care se află în posesia datornicului, se face prin agenții... », etc., pare a vorbi de urmărirea bunurilor necorporale, deci de creanțe.

De oarece însă codul de procedură civilă nu organizează modul acestei urmăriri, creditorul nu poate recurge decât la formele prevăzute de art. 411 și urm. relative la urmărirea bunurilor mișcă-

toare ce se află în posesia datornicului, formă care nu oferă prea multă siguranță creditorului urmărit. În adevăr, una din preocupările legiuitorului la orice urmărire, e de a face dela început ca bunurile să devie indispensabile în mâinile debitorului urmărit, rezultat la care ajunge prin comandament la urmărirea imobiliară, prin sequestru la cea mobilă, prin poprire la creanțe. Or, cum va putea ajunge la acest rezultat în caz de urmărire a creanței prin alt mod decât prin poprire? Cum se va pune obiectul la îndemâna justiției, pentru a împiedica înstrăinarea lui de debitorul urmărit? Prin sequestru? Nu. De oarece, chiar dacă actul, instrument de dovadă, ar fi în posesia debitorului, și ar fi sequestrat, asta tot nu împiedică pe debitorul urmărit să cesioneze creanța, asta nu-l împiedică să o incaseze și să zădărnicească urmărirea. Siguranța nu poate fi câștigată pentru creditorul urmărit decât în urma vânzării efectuate, decât după ce prin adjudecare un altul a fost făcut creditor în locul debitorului urmărit, și după ce această cesiune forțată va fi fost adusă la cunoștința debitorului acestui debitor. Dar chiar atunci, unde este siguranța că acest debitor al debitorului datorește, sau că nu are de opus vre-o excepție, compensație, etc., la cererea creditorului? Ce garanție are adjudecatarul creanței că a cumpărat o creanță? Fost-a chemat debitorul în instanță, așa cum se procedează la poprire, pentru ca să spună dacă datorește, sau făcutu-s'a această dovadă, în urma căreia să se opereze transferul judiciar?

Iată atâtea inconveniente ale urmăririi unei creanțe făcută în alt mod decât prin poprire. Tribunalul totuși, față de stăruința creditorului, a găsit în hotărîrea mai sus citată că nu există nici un motiv legal pentru ca sequestrul și vânzarea unui drept de creanță să fie refuzat.

E evident însă că rămâne deschisă chestiunea de a se ști dacă nu cumva, față de inconvenientele ce prezintă acest mod de urmărire n'ar fi mai bine să nu se pue la dispoziția creditorului un mijloc de urmărire care îi rezervă atâtea surprize desagrabile.

Iată reflecțiile ce se pot face relativ la urmărirea unei creanțe.

b) Quid însă când această creanță este o cambie?

Observăm dela început că în cazul acesta e cu neputință creditorului să recurgă la calea poprirei — pe care o indicam adineaori creditorului — pentru bunul motiv că, după cum vom vedea mai sus, această cale este închisă creditorului față de o valoare reprezentată în patrimoniul debitorului său printr'o cambie.

Iată deci un prim motiv pentru ca să declarăm sequestrul admisibil. În adevăr, singurele căi de urmărire a mobilelor sunt poprirea și sequestrul. Dacă poprirea e imposibilă, trebuie să fie deschisă calea sequestrului. Altmintrelea, s'ar ajunge la acest rezultat extraordinar, că creditorul trebuie să stea cu brațele încrucișate în fața debitorului a cărui singură avere consistă în polițe? Avis debitorilor necinstiți. Ce să mai recurgă la înstrăinări în fraudă creditorilor, susceptibile de anulare prin acțiunea pauliană? Să realizeze mai bine tot activul în bani, și să-l plaseze apoi la debitori cu polițe! Ar fi foarte comod!

Ei bine, nu e așa. Socotim că creditorul poate sequestră o cambie aparținând debitorului. Chiar dacă am avut oarecari ezitări când eră vorba de sequestrul unei creanțe ordinare, aci nu mai încapă nici o îndoială, și nu mai încapă nici o îndoială fiindcă principiile cari păreau că se opun la ipoteza examinată mai sus, nu mai găsesc nici o împiedicare aci. Și nici din punct de vedere practic, sequestrul unei cambii nu lasă nimic de dorit, spre deosebire de sequestrul unei creanțe ordinare.

Mai întâiu, formele sequestrului, forme materiale incompatibile cu caracterul abstract al unei creanțe, și aplicabile perfect numai imobilelor corporale pentru care au și fost create, se aplică perfect și la o cambie.

Toate teoriile relative la rolul ce joacă înscrisul la efectele de comerț sau la titlurile la ordin sau la purtător în general, orcare ar fi deosebirile de construcție juridică ce le diferențiază ¹⁾, sunt de acord în a recunoaște că dreptul derivând dintr'un asemenea efect de comerț nu poate fi exercitat fără producțiunea titlului, a înscrisului constatator al creanței.

1) Cf. Thaller, *op. cit.*, No. 1504. Evident facem abstracție de ipoteza specială a titlului pierdut sau furat, pentru care sunt reguli aparte.

Creditorul nu poate încasa datoria fără acest înscris, nu poate cedă creanța fără el²⁾. Prin urmare, odată efectul pus la îndemâna justiției prin sequestru, adică dreptul de dispoziție al creditorului. El nu mai poate face cu creanța nimic, așa cum ar fi putut face dacă eră vorba de o creanță ordinară.

Din acest punct de vedere, creditorul urmăritor poate fi liniștit. Iată deci înlăturat unul din inconvenientele sequestrului aplicat la o creanță. Când această creanță e constatată printr'o cambie, sequestrul nu are decât avantajii.

Al doilea, am văzut mai sus că întrebuintarea sequestrului pentru a urmări o creanță nu e de recomandat unui creditor, căci nu poate fi niciodată siguranță că debitorul datoră, și că nu are vre-o excepție de opus la pretenția creditorului său. Ei bine, această nesiguranță încetează în caz de sequestru al unei cambii. Prezența titlului e o dovadă că debitorul, acceptantul din cambie, datorește, și desagreabila surpriză a unor excepțiuni e înlăturată, știut fiind că debitorul cambiei nu poate opune terțiului detentor decât anume excepțiuni în contra cărora acest detentor eră în măsură să se apere.

Ca concluzie, se poate sequestră o cambie în mâna debitorului?

Ideea aceasta a fost admisă de tribunalul Iași, secțiunea III-a, sub președinția d-lui D. I. Diaconescu, printr'o hotărîre foarte bine redactată și juridic motivată de d-l Eugen Munteanu, magistrat stagiar, pronunțată în audiența dela 5 Octombrie 1910, într'un proces între Maria Focșaner și Saul Fischer. Acesta sequestrase o cambie aparținând celei d'întâiu și cu ocazia contestației la sequestru, tribunalul zice :

«Considerând că, în regulă generală, pentru urmărirea unei creanțe, nu se întrebuintează calea sequestrului, ci cea a popririi, fiindcă sequestrul este un procedeu de urmărire organizat pentru mobile corporale, și aplicat la mobilele incorporale, ar fi cu totul ineficace, deși textul art. 411 pr. civilă, prin generalitatea termenilor în cari

se exprimă, pare a admite o asemenea urmărire chiar pentru bunurile mișcătoare necorporale care se află în posesia datornicului.

«Văzând însă că, în speță, nu poate fi vorba de mobile incorporale, de oarece în ce privește cambia, doctrina este de acord a recunoaște că acest efect de comerț, departe de a fi un simplu instrument de dovadă, se incorporează cu însuș dreptul pe care îl reprezintă și poate fi deci calificat de mobil corporal.

«Că, în asemenea condițiuni, calea sequestrului este nu numai admisibilă, dar singura admisibilă în specie³⁾.

«Respinge contestația...».

Să înlăturăm însă o obiecție ce s'ar putea face. Oare, admitând sequestrul unei cambii, nu nescotim art. 321 cod. com., care zice că *debitorul cambiei nu poate fi oprit dela plata ei decât în caz de pierderea cambiei și de faliment al posesorului?* O asemenea obiecțiune e cu totul nefondată. Reproduc aci considerentele tribunalului care se referă la această chestiune, și care prin modul luminos cum sunt concepute, mă dispensează de orice comentariu.

«Văzând, zice tribunalul, art. 321 cod. comercial care decide că debitorul cambiei nu poate fi oprit dela plata ei decât în caz de pierderea cambiei și de faliment al posesorului ;

«Că, din acest articol rezultă că nu se poate face o poprire în mâinile debitorului, de oarece aceasta ar constitui o împedire la plată, și, în principiu, legiuitorul voește a face circulațiunea cambiei ușoară și a nu expune pe un terțiu detentor al cambiei care a dobândit posesia ei prin gir, să se vadă stânjenit în realizarea sumei ce i se datorește, printr'o poprire făcută de vre-un creditor al unui posesor anterior⁴⁾ ;

«Considerând însă că, din această dispoziție, nu se poate trage argument, și susține că nici sequestrarea cambiei nu e posibilă, de oarece această cale de urmărire nu are de efect a împedici pe debitor dela plata ei.

«În adevăr, cambia fiind sequestrată, nu se va putea prezenta cu dânsa pentru plată decât acel căruia justiția îi va recunoaște acest drept, și deci pericolul ca un posesor al ei prin gir să nu-și poată realiza dreptul din cauza unei împiedicări de plată a debitorului nu se poate prezenta.

«Că, deci, și acest motiv de contestație este neîntemeiat...».

Rămâne acum să vedem, după sequestru, cum se va realiza vânzarea, și care va fi rezultatul față

3) Conf. și Thaller, *Traité*, ed. 3-a, 1904, No. 1466.

2) Teoria incorporării dreptului în titlu, care asimilează un asemenea titlu cu un mobil corporal, teoria obligațiunei care se formează în acest caz *littéris*, teoria contractului abstract, etc., Cf. Vivante, III, No. 955; Wahl, *Titres au porteur*, I, No. 272 urm.; Saleilles, *Théorie de l'obligation*, ed. 2-a, No. 267 urm.; Thaller, ed. 1904, No. 898 urm.

4) Aceasta nu e decât o aplicațiune a teoriei inoposibilităței excepțiunilor (Lyon-Caen et Renault, IV, No. 130 urm.).

de creditorul urmăritor. Ei bine, la ziua fixată pentru vânzare, se va proceda întocmai ca pentru vânzarea bunurilor mișcătoare urmărite conform art. 431 urm. pr. civilă. Adjudecarea făcută de agentul judecătoresc, conform art. 443 pr. civilă, va echivala pentru cumpărătorul cambiei cu un gir, pe baza căruia el va fi titularul efectului de comerț în drept a-l încasa, sau a-l transmite la rândul său prin gir.

Să nu se pară curios faptul transmiterii unui titlu la ordin prin alt mod decât prin gir, de oarece întâlnim acest mod de transmitere într'un alt caz necontestat.

Portofoliul unui falit, vândut conform art. 809 cod. comercial. Se vând la licitație creanțele neincasate cari fac parte din activul falimentului, și actul de adjudecare omologat de tribunal va ține loc de gir. Adjudecatorul va deveni posesorul legitim al cambiilor cumpărate prin efectul unui fel de gir forțat.

Dealtfel, ipoteza se mai găsește și în materie de titluri nominative. Un debitor care dă în gaj creditorului său o creanță ipotecară. La scadență nu-și achită datoria, și creditorul gagist uzând de al său *jus distrahendi*, vinde creanța depusă. Adjudecatorul va deveni titularul creanței ipotecare cumpărate în virtutea unui act, care numai cesiune nu este, dar care poate fi calificat un fel de cesiune forțată făcută prin autoritatea justiției.

Alt exemplu. Creditorul poprește în mâna unui terțiu o creanță neajunsă la termen aparținând debitorului său. El poate cere justiției autorizația de a o vinde, orcât de îndepărtată ar fi scadența, autorizația nu-i poate fi refuzată, de oarece are dreptul a fi plătit imediat (Garsonnet, vol. IV, 1901, No, 1431). Și vânzarea va avea iarăși efectul unei cesiuni forțate.

Evident că în toate aceste vânzări de titluri nominative, mai e nevoie de o încunoaștințare a debitorului, ceea ce nu e necesar la titlurile la ordin sau la purtător.

II. Poprirea. Ajungem acum la a doua întrebare ce ne-am pus la începutul acestui articol. Se poate popri o cambie ?

a) Distingem. Înainte de scadență, fără nici o îndoială, trebuie răspuns negativ. Considerentele

tribunalului reproduse mai sus, arată în mod evident cum o asemenea cale de urmărire ar fi contrară textului art. 321 cod. com.

b) După scadență, răspunsul depinde. Și anume, depinde de ideea ce ne facem despre efectele unui gir după scadență.

În Franța, în lipsa unei dispozițiuni formale, autorii nu se înțeleg. După o teorie⁵⁾, girul posterior scadenței nu are același caracter ca acel anterior. Evident între cedent și cesionar chestiunea nu prezintă nici o importanță, fiindcă chiar când e vorba de creanțe ordinare, nici o formalitate nu e cerută pentru ca transportul să se opereze între părți. Dar nu tot așa se petrec lucrurile față de ceilalți interesați, cari ar putea invoca dreptul comun relativ la cesiunea de creanțe, drept comun care se aplică în lipsa unei derogățiuni speciale. Derogația există pentru cambie, a cărei circulație ușoară legea vrea s'o asigure; dar, odată scadența sosită, toate drepturile trebuiesc fixate: în caz de plată, toate obligațiile sunt stinse; în caz de neplată, obligațiunile create prin cambie subsistă, dar nu mai e o adevărată cambie. Consecința practică cea mai gravă a acestei doctrine, este că purtătorului unei cambii cu un gir după scadență, i se vor putea opune excepțiile ce au luat naștere în persoana cedentului său, întocmai ca unui cesionar obișnuit.

Jurisprudența franceză e fixată în sens contrar, și cu drept cuvânt zic Lyon-Caen et Renault. Nu e decât o subtilitate afirmația că nu e cambie decât până la scadență. Nu se poate invoca caracterul excepțional al girului și favoarea făcută de lege cambiei; nu e vorba nici de excepție, nici de favoare: transmisiunea prin gir cu toate efectele sale, rezultă din natura titlului la ordin. Nu e motiv de a împiedica titlul să-și producă efectele sale ordinare, chiar după scadență, atâta timp cât plata nu are loc. Scadența nu poate face să dispară nici unul din elementele esențiale ale cambiei. După această opiniune, girul atrage aceleași consecințe, fie că e înainte, fie că e după scadență.

Ei bine, soluțiunea chestiunii ce ne preocupă depinde de poziția ce se ia în această discuțiune.

5) Reproducem după Lyon-Caen et Renault, vol. IV, No. 135, starea doctrinei în această privință. Vezi autorii citați acolo.

Pentru acei ce admit că girul după scadență este identic cu acel anterior, poprirea va fi tot așa de imposibilă după ca și înainte. Teoria inopozabilității excepțiilor împiedică pe debitorul în mâinile cărui s'a făcut poprirea să opue acest fapt noului posesor al cambiei prin gir, chiar dacă acest gir este posterior scadenței.

Dacă admitem părerea contrarie, urmează în mod natural să zicem că debitorul poate opune celui ce posedă o cambie în virtutea unui gir posterior scadenței, toate excepțiile ce le-ar opune unui cesionar ordinar. Și, printre acestea, figurează și poprirea, fiindcă se știe că o poprire făcută pe numele unui creditor este opozabilă cesionarului ordinar al acestui creditor. Intr'un asemenea sistem, legiuitorul nu vrea să protejeze pe giratar mai mult decât pe oricare alt cesionar. Dorința pe care o avea legiuitorul de a trata titlurile la ordin ca «un fel de monedă plătabilă purtătorului legitim, fără ca debitorul să poată să se prevaleze de faptul că această monedă a trecut prin mâinile cutăruia sau cutăruia», nu mai există. Așa fiind, o poprire făcută în mâinile debitorului, necontrazicând nici o dispoziție a legiuitorului, și nefiind nici contrară intențiilor sale, poate fi făcută în mod valabil.

La noi, din fericire, soluția nici nu suferă discuție. Față cu dispoziția art. 281 cod. comercial, care hotărăște că girul cambiei ajunsă la scadență produce efectul unei cesiuni, e evident — conform cu cele de mai sus expuse — că trebuie decis că *poprirea e posibilă*⁶⁾.

c) Afară de acest caz, se mai poate ivi unul, când poprirea unei cambii e posibilă chiar înainte de scadență. Și anume, nu în mâna debitorului D, ci în mâna unui terțiu depozitar, spre exemplu, T, care deține în mâinile sale o cambie aparținând creditorului C. Creditorul următor U, avizează pe depozitarul T să nu dea cambia ce deține, și care aparține lui C, debitorul cambiei fiind D, până ce

hotărîrea de validare a poprirei nu va interveni. Și în caz de câștig în această instanță, depozitarul T va fi obligat a remite creditorului următor cambia ce deține și care eră la ordinul lui C, debitor fiind D.

Cu alte cuvinte, e vorba în speță de poprirea nu a sumelor de bani datorite debitorului, ci a *efectelor* datorite debitorului său, de care ipoteză vorbește alin. I în fine al art. 455 pr. civilă.

Și atunci urmează toate regulile unei astfel de popriri: la ziua fixată pentru validare, terțiu poprit va veni înaintea judecăței, va arăta starea, calitatea efectelor, precum și titlul în virtutea cărui le deține (art. 459 pr. civilă); apoi dacă valorile poprite sunt efecte mobile (tocmai cazul nostru) judecata va ordona vânzarea lor și distribuția prețului, etc. (art. 465 pr. civ.). Vânzarea se va face cum am arătat mai sus, acel în ordinul cui eră emisă cambia fiind înlocuit prin efectul adjudecării cu adjudecatarul, care va fi considerat a fi dobândit efectul ca și prin gir.

Afirmăm că, în acest caz, poprirea e posibilă, fără să ne temem de a contraveni art. 321 c. comercial. În adevăr, acest articol zice că debitorul cambiei nu poate fi oprit dela plata ei decât în caz de pierderea cambiei și de faliment al posesorului. Dar noi nu împiedicăm pe debitor dela plata cambiei, căci nu facem poprirea în mâinile lui, ci în mâinile detentorului cambiei, oprindu-l să dea cambia. Și, după cum foarte bine observă tribunalul mai sus, această defensă de a se opri debitorul de la plata cambiei, nu este făcută în interesul debitorului, ci în interesul diverșilor posesori prin gir succesivi ai cambiei. Ca ei să nu se vadă în imposibilitate de a urmări pe debitorul cambiei din cauza unei popriri a unui posesor anterior, ceea ce evident ar micșora calitățile de efect de circulație ale cambiei.

Dar în cazul nostru, această ipoteză defavorabilă unui posesor al cambiei, nu se poate prezenta, de oarece poprirea nu e făcută în mâinile debitorului cambiei, și nimic nu împiedică ca acel ce se va prezenta cu cambia să fie cu siguranță plătit.

GRIGORE DIMITRESCU

6) Să nu se zică că o asemenea soluție contravine art. 321 c. comercial, căci acest text trebuie explicat prin ideia inopozabilității excepțiilor și nevoia unei ușoare circulațiuni, și art. 281 înlătură aceste considerațiuni când e vorba de un gir după scadență.

JURISPRUDENȚA ROMANA**INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE**

SEȚIUNI-UNITE

Audiența dela 3 Februarie 1911

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Gh. Vasiliu cu I. V. Furtună

IPOTECĂ.— CONSTATAREA EI.— ACT AUTENTIC.— LIPSA FORMELOR LEGALE FAȚĂ DE UN EXEMPLAR AL ACTULUI.— VALIDITATE.— ART. 1772 C. CIVIL — ART. 8, 10 ȘI 18 DIN LEGEA AUTENTIFICĂREI ACTELOR DELA 1886.

Potrivit art. 1772 cod. civil, pentru ca o ipotecă convențională să fie validată, trebuie ca actul care o constituie să fie autentic.

Scopul esențial al autentificării, fiind ca voința părților să fie exprimată înaintea magistratului și constatată printr'un proces-verbal semnat de magistratul care a primit-o, urmează că este suficient ca unul din exemplarele actului autentic să întrunească toate condițiunile cerute de lege pentru ca acel act să fie valid și să nu poată fi deci declarat nul, dacă vre-una din acele condițiuni lipsește celuilalt exemplar sau procesului-verbal rămas la dosar.

No. 4.— Casată, în urma recursului făcut de Gheorghe Vasiliu, sentința tribunalului Tulcea, No. 174 din 1909, dată în proces cu Iacob S. Furtună.

S'au ascultat: d-l avocat P. Borș, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat I. Hera, în combateri; d-l procuror general Sc. Popescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Greșită interpretare a art. 10, 18 și 21 din legea autentificării și a art. 1772 c. civ. și exces de putere.

«Actul meu de ipotecă original a cărui anulare se cere și care se află în posesiunea mea, întrunește toate condițiunile legii autentificării, atât cele substanțiale, cât și cele de formă și prin urmare este un act autentic în sensul art. 1772 din c. civil, și nu poate fi anulat, dar tribunalul prin exces de putere și prin greșită interpretare a legii îmi anulează actul meu pe motiv că pretinsa minută aflată în arhiva tribunalului nu ar fi semnată de judecător, ca și cum eu ași fi obligat să controlez pe judecătorul care instrumentează, dacă a subscris sau nu toate exemplarele proceselor-verbale ce se încheie cu ocazia autentificării, când el judecătorul constată în fața părților identitatea și consimțământul lor prin rezoluția ce pune pe petițiune și prin viza ce pune pe exemplarele ce i se prezintă și iarăși ca și cum eu aș fi obligat să controlez greșa și arhiva tribunalului de ce se face cu actele în urma prezentării lor.

«Că, actul original a cărui anulare se cere și care mi se încredințase mie având toate cerințele legii, nu putea fi anulat de tribunal pentru lipsurile ce a constatat că ar fi în actele din arhiva tribunalului».

Având în vedere că Gheorghe Vasiliu făcând recurs în contra sentinții No. 174 din 1909 pronunțată de tribunalul Tulcea în proces cu Iacob V. Furtună, secțiunea I a acestei Inalte Curți, unde afacerea a fost repartizată

pentru a fi judecată și în urma unei a doua divergențe, a trimis afacerea în judecata secțiunilor-unite, conform art. 20 din legea organică a Curței;

Având în vedere sentința supusă recursului care admite apelul făcut de intimat în contra cărței de judecată No. 24 din 1909 a judeului ocolului Tulcea și prin consecință declară nul, ca act autentic, actul autentificat de acel tribunal sub No. 1129 din 1901, anulând în același timp și ipoteca înscrisă la No. 39 din 1901 pe motiv că minuta care este făcută pe petiția înregistrată la No. 16570 din 1907 cu care s'a prezentat actul spre autentificare nu e semnată de judecătorul care a instrumentat, ci numai de grefier, astfel că o atare minută fiind nulă, prin consecință sunt nule și celelalte procese-verbale, procese-verbale reproduse după această minută pe celelalte două exemplare ale actului ;

Considerând în drept că, după dispozițiunile art. 1772 c. civ., o ipotecă convențională pentru a fi validă, trebuie ca actul care o constituie să fie autentic ; că, prin urmare, în speță, chestiunea care formează obiectul motivului de casare dedus în judecata secțiunilor-unite, este de a se ști dacă autentificarea actului de ipotecă în litigiu are sau nu valoarea juridică ;

Văzând art. 8, 10 și 18 din legea autentificării actelor din 1886 ;

Având în vedere că tribunalul declară nul actul de ipotecă nu pentru un viciu de care ar fi atins, ci numai pentru motivul că procesul-verbal rămas la greșă nu este iscălit de judecătorul care a dat autenticitatea ; că prin urmare chestiunea de drept pe care Inalta Curte este chemată să o rezolve este aceea de a se ști dacă atunci când unul din exemplarele actului autentic întrunește toate condițiunile de validitate, actul trebuie încă declarat nul dacă vre-una din condițiunile de formă cerute de lege lipsește celuilalt exemplar, sau procesului-verbal rămas la dosar ;

Având în vedere că, în specie, tribunalul asimilând autentificarea cu judecata, consideră procesul-verbal rămas la greșă ca minuta unei hotăriri și declară nul și exemplarul lăsat părților numai pentru motivul că minuta nu a fost iscălită de judecător ;

Considerând că această asimilare a autentificării cu judecata, pentru a deduce dintr'însa nulitatea actului nu se poate sprijini nici pe texte, nici pe principii și nici chiar pe vre-o rațiune serioasă, căci autentificarea nu e judecată, procesul-verbal de autentificare nu este hotărrire și pentru că, în orice caz, formele în care trebuie dată autenticitatea sunt prevăzute într'o lege specială care singură trebuie aplicată mai cu seamă când e vorba de sancțiunea formalităților prescrise de dânsa ;

Considerând că scopul esențial al autentificării este ca voința părților, ca garanție a libertății lor și pentru a se deștepta atențiunea lor asupra importanței actului, să fie declarată înaintea magistratului și să fie constatată

printr'un proces-verbal iscălit de magistratul care a primit-o ;

Considerând că, în specie, acest scop este pe deplin atins, căci actul de ipotecă prezentat de creditor constată această declarațiune de voință înaintea membrului suplănt al tribunalului Tulcea în procesul-verbal transcris pe acel act și iscălit atât de judecător cât și de grefier, după ce magistratul a mai constatat prin acelaș proces-verbal conform lezei atât identitatea părților, cât și subscrierea de dănsle în prezența sa a celuilalt exemplar rămas la dosar ;

Că, dacă din neglijența judecătorului sau a grefierului procesul-verbal rămas la dosar nu a fost iscălit de judecător, această omisiune nu poate atrage nulitatea exemplarului dat părților și care întrunește toate condițiunile de validitate ;

Că, în adevăr, scopul lezei cerând ca actul să se facă în dublu exemplar este numai de a da părților o siguranță mai mare prin actul rămas la dosarul tribunalului pentru cazul de pierdere sau distrugerea exemplarului luat de dănsle ; că, ar fi prin urmare a merge cu totul în contra spiritului lezei declarând nul unul din exemplare care ar întruni toate condițiunile de validitate, numai pentru neregularități ce s'ar găsi în procesele-verbale rămase la dosar, și cerând în consecință ca pentru verificarea validității unui act autentic să nu fie suficientă prezentarea lui în toate condițiunile cerute de lege, dar încă și prezentarea dosarului tribunalului, pentru a se putea vedea dacă și celalt exemplar, precum și procesele-verbale din dosar sunt în perfectă regulă ;

Considerând, pe lângă aceasta, că nicăeri legea nu pune sub sancțiunea nulității încheierea în dublu a actului autentic, nici numărul de procese-verbale în care trebuie să se constate îndeplinirea formelor ; că, cu totul din contra legea arătând în articolul 18, cari sunt condițiunile de formă cerute sub pedeapsă de nulitate, nu arată și pe cea relativă la modul de încheiere al procesului-verbal prevăzută de finele articolului 10 ;

Considerând, în fine, că ar fi cu totul nedrept ca părțile să piardă drepturile lor numai pentru o neglijență a grefierului, care nu stă în putința lor de a o împedica, atunci când au făcut tot ce legea le cere și când au în mâna lor în perfecte condițiuni de validitate constatarea că toate formalitățile prescise au fost îndeplinite.

Pentru aceste motive, casează.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA I

Camera de consiliu 19 Ianuarie 1911

Președinta d-lui Ef. Antonescu, președinte

Tutela minoarei Ana Maria Văcărescu

TUTELĂ.— SUME NECESARE PENTRU ÎNTREȚINEREA ȘI EDUCAȚIA MINORULUI.— CONSILIUL DE FAMILIE.— CONTROLUL TRIBUNALULUI.— ART. 398 ȘI 399 C. CIV.

Deși în principiu fixarea bugetului tutelei și în

special fixarea sumei necesare pentru întreținerea și educația minorului intră în atributul consiliului de familie, acest drept nu este însă fără nici-o îngrădire, căci tribunalul poate să controleze și să respingă omologarea avizului, când suma fixată ar depăși limitele normale și prevederile oricărei întrețineri raționale și reale, conforme situațiunei sociale a familiei minorului ca și a lui personal.

Tribunalul,

Având în vedere avizul consiliului de familie al minoarei Ana Maria Văcărescu, cu data de 9 Octombrie 1910, prin care opiniază a se autoriza d-l tutore a pune contra luare de chitanță pentru anul 1 Aprilie 1910 — 1 Aprilie 1911, precum și pentru anii viitori până la noi dispozițiuni, de va fi loc, câte 225.000 lei anual la dispozițiunea d-nei Văcărescu, bunica minoarei, căreia îi este încredințată paza și îngrijirea ei, iar orce alocațiune anterioară rămâne anulată. În ceea ce privește economiile care se vor realiza după satisfacerea tuturor sarcinilor avereii, inclusiv și pensiunea anuală fixată astăzi de consiliul de familie, tutorele va depune conform lezei la Casa de depuneri pe numele minoarei, îngrijind pentru cumpărare de efecte publice pe care le va crede mai avantajoase ;

Având în vedere și petiția înregistrată la No. 23249 din 1910 a tutorului de convocarea consiliului de familie ca și concluziunile puse de d-l prim procuror ;

Având în vedere că consiliul a opinat în sensul cum s'a arătat mai sus, întemeindu-se pe două motive : 1) că veniturile minoarei au sporit dela 300.000 la 700.000 lei prin arenzile actuale ale moșiilor ce-i aparțin ; 2) că minoara a crescut și că pentru întreținerea ei nu mai este suficientă suma de 70.000 lei fixată de consiliu până acum, ca fiind afectată întreținerii ei și de acum înainte trebuiesc 225.000 lei anual în acest scop, care să fie trecuți ca justificați în compturi numai pe simplă chitanță emanând dela d-na Văcărescu, mătușa minoarei ;

Având în vedere că, deși în principiu fixarea bugetului tutelei și în special fixarea sumei necesare pentru întreținerea și educația minorului intră în atributul consiliului de familie, consiliul însă nu poate ca prin avizul său să fixeze o sumă care să depășească limitele normale și prevederile oricărei întrețineri raționale și reale și conforme situației sociale a familiei minorului, ca și a lui personal ; că dacă legiuitorul a dat acest drept de fixarea bugetului în atributul consiliului, a făcut-o fiindcă l-a presupus mai în măsură de a cunoaște nevoile traiului, creșterii și educației minorului decât tribunalul, fără ca de aci acest drept de fixarea bugetului în ce privește mai ales cheltuelile, să nu aibă nici o îngrădire, să fie nețărnut de controlul tribunalului, chiar când sub forma cheltuelilor, așa zise de întreținerea minorului, s'ar putea vedea clar și fără vre-o minuțioasă cercetare că, în afară de cheltuelile întreținerii minorului,

se copriind și diverse alte stipulațiuni străine educației și creșterii minorului;

Considerând că, a se admite părerea cum că numai în căderea exclusivă a consiliului intră și chestiunea fixării sporirii budgetului tutelei, fără nici un amestec din partea tribunalului, aceasta ar fi a admite că tribunalul supraveghetorul și răspunzătorul moralmente al modului de administrare al tutelei, e dator să consfințească, după împrejurări și eventual prin atitudinea sa, irevocabil aprobativă, o desfrânată administrare a intereselor minorului, o avantajare din partea tutorului pentru dânsul sau pentru alții străini, ca patrimoniu de minor în dauna averei acestuia, ceea ce legea, interpretării și aplicării ei nu pot permite; căci atunci alocația budgetară stipulată astfel peste întâmpinarea reală și rațională a nevoilor creșterii și educației minorului, poate fi interpretată cu drept cuvânt ca un onorar indirect atribuit tutorului sau unui membru din consiliu, cărora nu le este permis a-l primi față de sarcina gratuită ce le-o impune legea (Alexandresco, II, ed. 1907, pag. 704 și 546; Laurent, V, 24; Baudry, IV, 470; Neagu, II, pag. 285, No. 15; C. Bordeaux, D. P. 97, 2, 70);

Considerând că, în tutele de față, fusese fixată până acum suma de 70.000 lei anual pentru creșterea și întreținerea minorei Văcărescu, sumă despre a cărei întreținere urma a da seama și a justifica tutorul anual, prin compturile sale; că, de data aceasta, consiliul opiniază prin avizul său că suma de 70.000 lei urmează a fi majorată la 225.000 lei, cu începere din acest an;

Considerând că consiliul justifică necesitatea acestui important spor pe considerațiuni: 1) că vârsta minorei (19 ani) dictează și angajează noi necesități de traiu, cu totul altele ca până acum; 2) că, venitul averii dânsii a sporit dela 300.000 la 700.000 lei, iar în cât privește justificarea de către tutore a întrebuințării acelei sumi, simpla chitanță a d-nei Văcărescu, mătușa minorei, care de fapt o crește și educă, este tot ceea ce tutorul trebuie să obție și să prezinte consiliului;

Considerând că, simplul fapt al ajungerei minorei Văcărescu la etatea de 19 ani, nu poate constitui un motiv decisiv spre justificarea urcării cheltueleur sale de întreținere dela 70.000 la 225.000 lei, intrucât vârsta aceasta cu totul apropiată ca necesități de traiu, și educație cu cea din ultimii doi ani (17—19 ani), n'aduce după sine în mod inevitabil și rațional un cortegiu atât de impozant de nevoi și cheltueli, cari nu pot fi acoperite decât prin sporul de 155.000 lei, ce opiniază consiliul a se aloca pentru întreținerea minorei;

Considerând, din contră, că suma de 70.000 le este destul de însemnată pentru a corespunde realelor cheltueli dictate de vârsta minorei, și deci sporul este nejustificat, aceasta cu atât mai mult cu cât raționala și bine cumpănita creștere și educație dictează că la această vârstă, și tocmai dela această vârstă să nu se deprindă minoara cu cheltueli exagerate, pentru a-i desvolta pofta

luxului neînfrânat, chiar când situația materială a patri-moniului ei ar putea permite satisfacerea acestei poște dăunătoare;

Considerând în al doilea rând că nici motivul sporirii veniturilor averii minorei dela 300.000 la 700.000 lei, nu e un motiv temeinic intru acordarea sporului enorm de 155.000 lei, admis de consiliu, deoarece nici-o normă de bună administrare de orice fel a averii, mai ales a averii altuia, nu îngăduie și nu permite creșterea cheltuelilor și utilizarea în totul sau în bună parte a veniturilor, fără nici-o justificare de fapt a necesității la care acele cheltueli survin, fără învederarea existenței nevoilor la care răspunde; a se admite teoria contrară, ar fi a se întronă periculoasa regulă neeconomică cum că veniturile în total sau în bună parte, din moment ce au sporit trebuie neapărat a fi cheltuite, căci altă utilizare, de exemplu, capitalizare, etc., nu li se poate da;

Considerând că, nu numai din aceste două motive de fapt avizul consiliului nu poate să-și găsească aprobarea sa din partea tribunalului, ci și din alt motiv juridic și anume din acela că contrar principiilor ce guvernează materia tutelei, consiliul admite că tutorele să nu justifice anual în mod detaliat întrebuințarea reală a sumei alocată prin budget la cheltueli, ci numai prin prezentarea chitanței d-nei Văcărescu, mătușa minorei, de primirea sumei, să fie socotit ca justificat de către tutor întrebuințarea acestei importante sume de 225.000 lei, ceea ce nu se poate admite;

Față de aceste motive, redactate de d-l președinte, de acord cu concluziunile d-lui prim-procuror, respinge cererea de omologare.

Semnați; Ef. Antonescu, I. Manu,

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE CASAȚIUNE DIN FRANȚA

— 1 Septembrie 1910 —

CURTE CU JURAȚI.— INTEROGATOR.— FORMALITATE SUBSTANȚIALĂ.— PROCES-VERBAL.— PREȘEDINTE.— GREFIER.— SEMNĂTURĂ.— OMISIUNE.— HOTĂRÎRE.— NULITATE.— PLURILITATE DE INCULPAȚI.— INDIVIZIBILITATEA ACUZĂREL.— CASARE TOTALĂ.— ART. 293 C. INSTR. CRIM. (ART. 318 ROMÂN).

Interogatorul prescris de art. 293 c. instr. crim. (art. 318 român), este o formalitate substanțială și un preliminar indispensabil pentru ca acuzatul să poată fi tradus valabil înaintea Curței cu jurați. Lipsa semnăturii președintelui sau a grefierului din procesul-verbal al acestui interogator, ridică acestui proces-verbal orice caracter de legalitate, cum și orice forță probantă, ceea ce atrage nulitatea debaterilor ulterioare și a condamnățiunei pronunțată de Curtea cu jurați.

Și dacă acuzarea care coprindea mai mulți inculpați și pentru aceleași fapte, constituia un tot indivizibil, casarea hotărîrii atacate profită chiar și recurenților al căror interogator n'a fost atins de aceeaș neregularitate.

(Din Pand. fr., 1910, Bulletin des sommaires, pag. 104).